نام ونام خانوادگی:	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش یزد اداره آموزش و پرورش ناحیه دو یزد دبیرستان پسرانه شاهد(جعفری نعیمی) امتحانات نوبت اول سال تحصیلی ۴۰۳-۴۰۲	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۱۹
نام پدر :		زمان شروع : ۸ صبح
نام درس : فنون ادبی۳		مدت زمان آزمون : ۸۰ دقیقه
نام کلاس :		تعداد سؤال : ۱۳ سؤال در ۳ صفحه
نام و نام خانوادگی دبیر : آقای	نمره به عدد :	نمره به حروف : امضا

ردیف		بارم
الف	زیبایی شناسی و آرایه های ادبی	۶
۱	توضیحات ستون اول به کدام اصطلاح ستون دوم مربوط است؟ مشخص کنید. الف: گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه که معنای بسیار در کمترین واژه‌ها جای می‌دهد. — بدیع ب: آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت، یا سخن دیگری را در شعر یا کلام گویند. — پارادوکس ج: به مجموعهٔ آرایه‌هایی گفته می‌شود که بر زیبایی لفظی و معنایی سخن می‌افزاید. — تضمین د: جمع دو واژه یا معنی در سخن که اجتماع آن ها محال باشد. — تلمیح	۱
۲	تلمیح به کار رفته در ابیات زیر را توضیح دهید: الف) حرفی است این که خضر به آب بقا رسید/ زین چرخ دل سیه دم آبی کسی ندید ب) گفت آن یاز کزو گشت سرِ دار بلند/ جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد پ) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت/ شور شیرین به سر هر ک هفتد کوهکن است	۱/۵
۳	۳) برای هر یک از ابیات زیر، آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) آتش آن نیست که از شعلهٔ آن خندد شمع/ آتش آن است که بر خرمن پروانه زدند(تلمیح- مراعات نظیر) ب) مجنون که به دیوانه گری شهرهٔ شهر است/ در دشت جنون همسفر عاقل ما بود(مراعات نظیر- پارادوکس)	۱
۴	در کدام بیت تضاد و در کدام تناقض به کار رفته است؟ تضاد و تناقض را کاملاً مشخص کنید. الف)گوش ترحمی کو، کز ما نظر نپوشد/ دست غریق یعنی فریاد بی صداییم ب) درنیابد حال پخته هیچ خام/ پس سخن کوتاه باید والسلام	۱
۵	در بیت زیر نوع لف و نشر را مشخص کنید. لف سوم و نشر دوم را مشخص کنید. افروختن و سوختن و جامه دریدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت نوع لف و نشر: لف دوم: نشر سوم:	۱/۵
	پایان صفحهٔ اول	

www-kanoon.ir

	صفحهٔ دوم	
ب	موسیقیِ شعر(عروض)	۶
۶	واژهٔ« برآفروختن » را یک بار با حذف همزه تقطیع کنید و علامت هجا را نیز مشخص کنید. تقطیع با حذف همزه	۱
۷	ابتدا مصراع زیر را تقطیع هجایی کنید و نشانه های هجایی را نیز مشخص کنید. وزن شعر را بنویسید. شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست تقطیع مصراع | علامت هجایی | وزن	۱/۵
۸	پس از تقطیع و نشانه گذاری و تعیین وزن مصراع *اول* بیت زیر، اختیارات شاعری زبانی را نیز در آن مشخص کنید. ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی /چه کنم که هست این ها گل باغ آشنایی تقطیع مصراع اول | نشانه های هجایی | وزن اختیارات زبانی	۲/۵
۹	وزن ابیات زیر را مشخص کنید(فقط وزن)(در صورت نیاز به تقطیع، از برگهٔ چهارم استفاده شود) الف: دلا بسوز که سوز تو کارها بکند / نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند ب: کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز / باشد که بازبینیم دیدار آشنا را	۱
ج	تاریخ ادبیات	۲
۱۰	جاهای خالی را با واژهٔ مناسب کامل کنید(هر مورد۰/۲۵نمره)(۴ مورد کافی است) گروهی از شاعران دورهٔ بازگشت به قصیده سرایی به سبک شاعران .....پرداختند. افرادی مانند..... از این گروهند.گروه دیگر غزل سرایی به سبک ..... و دیگر شاعرانِ سبک ..... را پیش گرفتند. شاعرانی مانند ..... از این گروهند. عراقی- خراسانی- حافظ- صبای کاشانی- فروغی بسطامی	۱
۱۱	شاخص ترین درون مایه های شعر عصر بیداری کدامند؟ دو مورد را نام ببرید.	۱
	پایان صفحهٔ دوم	

www-kanoon-ir

	صفحهٔ سوم	
د	سبک شناسی	۲
۱۲	درستی یا نادرستی هر عبارت را مشخص کنید. الف) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است، طنز سیاسی- اجتماعی است. ب) بسیاری از نثرهای دورهٔ بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع خرافات می پردازد. ج) در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، عدم توجه به ادبیات در در دربار قاجاریه بسیار مهم بود. د) از عوامل مهم بیداری در عصر قاجار تأسیس دارالفنون به دستور امیر کبیر بود.	۲
هـ	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴
۱۳	با توجه به ابیات و جملات زیر، سؤالاتی مطرح شده است. به سؤالات پاسخ کوتاه بدهید. از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند/ شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحرا است/ گوید چه نشینی که سواران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران/ تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند خون بار بهار از مژه در فرقت احباب/ کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند در بیت اول ترکیب..... یک آرایهٔ ..... را به وجود آورده است. در بیت دوم ترکیب« دامن صحرا» آرایهٔ..... را به وجود آورده است. در مصراع دوم بیت سوم، واژهٔ.....، آرایه ایهام تناسب را به وجود آورده است. در بیت سوم، واژهٔ«مرغ» استعاره از ..... و واژهٔ..... استعاره از ..... است. در بیت چهارم آرایهٔ تشبیه مشهود است و واژهٔ..... مشبه است.	
	احمد حیدری- ۲۸آذر ماه۱۴۰۲ خدایا چنان کن سرانجام کار/ تو خشنود باشی و ما رستگار	